

ČVUT

ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

KULTURNÍ KRAJINA NA KATEDŘE URBANISMU A ÚP V PROJEKTECH NAKI

prof. Ing. arch. ThLic. Jiří KUPKA, Ph.D.

24.1.2024

KATEDRA URBANISMU A ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

**urbanismus – územní plánování – městské
inženýrství – krajina (krajinařský tým – krajinný ráz –
kulturní krajina)**

**od roku 2012 4 projekty NAKI, NAKI II a NAKI III
(s VÚKOZ, NPÚ, MENDELU)**

Ochrana a péče o historickou kulturní krajinu prostřednictvím institutu krajinných památkových zón

2012–2015

VÚKOZ, MENDELU, NPÚ

<http://kpz-naki.cz/>

(48 výstupů – články, kniha, mapy s odborným obsahem, metodiky)

Ochrana a péče o historickou kulturní krajinu prostřednictvím institutu krajinných památkových zón

2015

Kladrubské Polabí

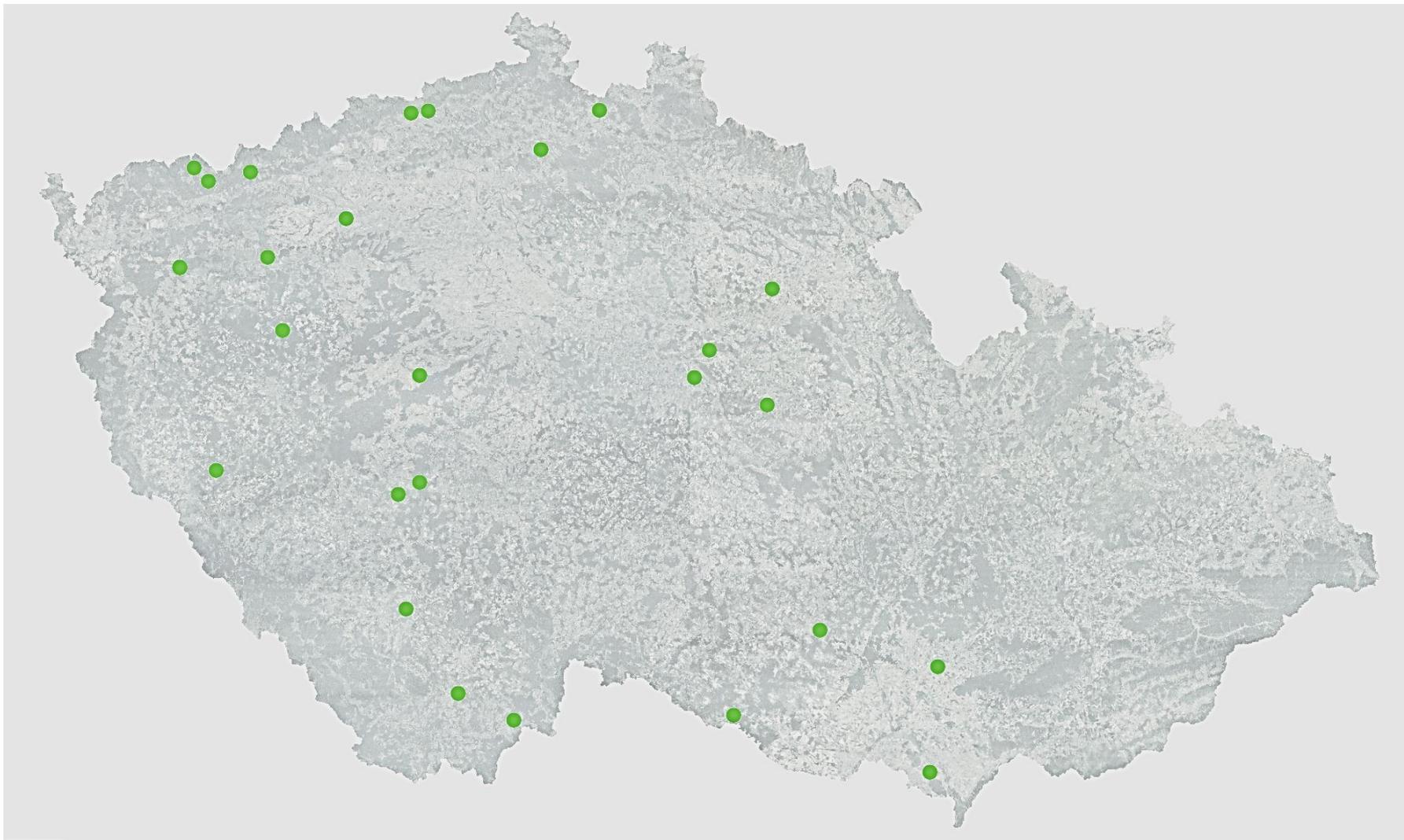
2020

Kladská

2023

Žatecká chmelařská krajina

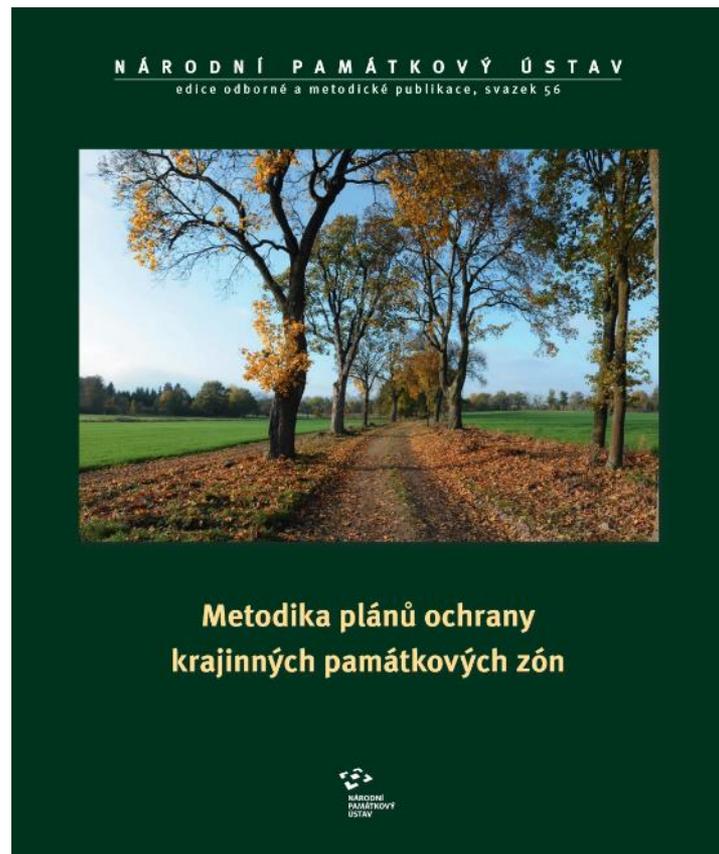
27 vyhlášených KPZ (01/2024), desítky dalších návrhů

Plán ochrany KPZ (2015)

**identifikace a kategorizace
dochovaných krajinných,
urbanistických, archeologických,
architektonických a i historických
hodnot**

**zjednodušení úředních
výkonů státní památkové péče
(co je zásadní a co ne = vyloučení
povinnosti vyžádat si závazné
stanovisko)**

**formulace optimální cílové
charakteristiky území**

Plán ochrany KPZ (2015)

není certifikovaná →

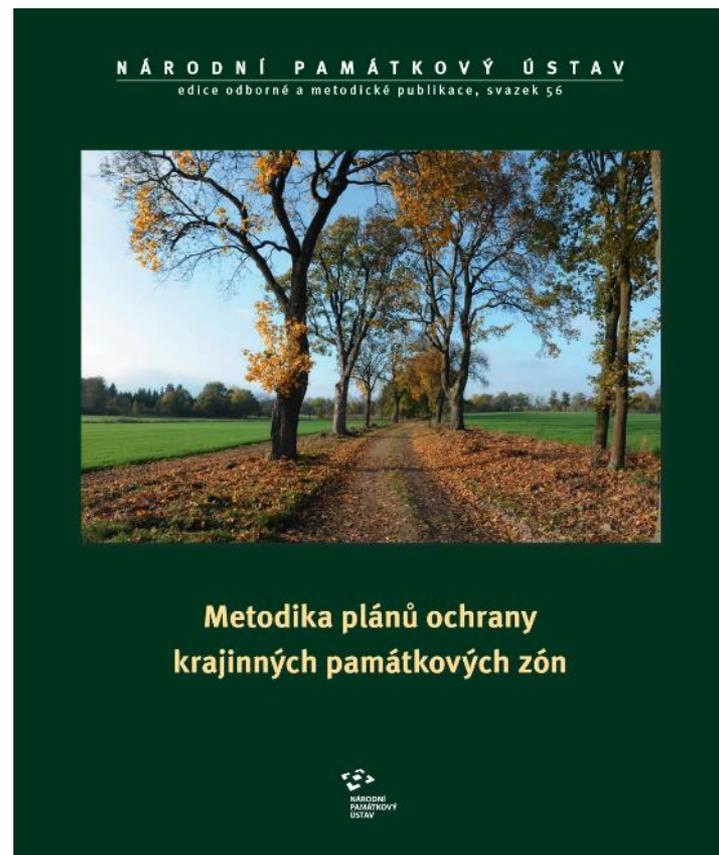
2018

**novela vyhlášky 500/2006 Sb.
změna sledovaných jevů ÚAP**

2023

**novela vyhlášky MK 420/2008 Sb.
(3/2023 Sb.) o náležitostech
plánu ochrany PZ a PR (od 1.7.)**

→ dnes už nepoužitelná

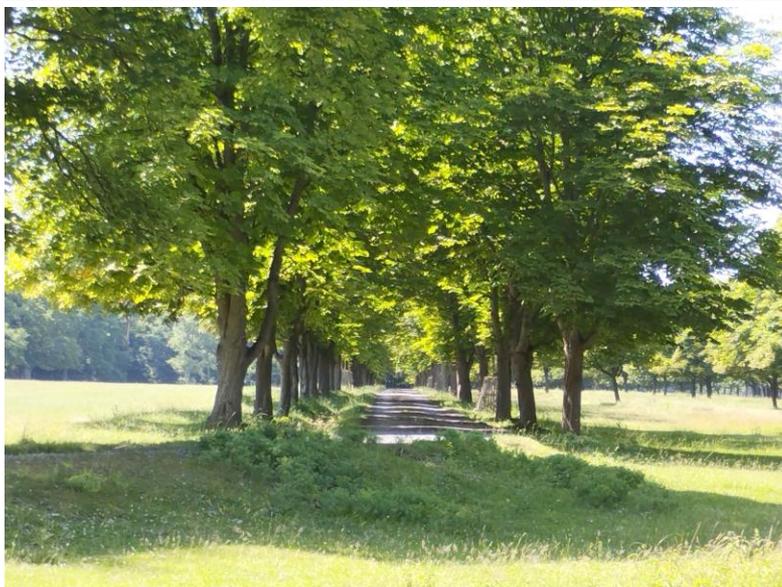
Plán ochrany KPZ Náměštsko

**2022-2023
před vydáním?**

**komponovaná krajina spjatá s rodem Haugwitzů
Schönwald romantickými prvky a s klasicistními
prostorovými vazbami, s Náměštskou (Kralickou)
oborou a areálem zámku Schönwald (Jinošovská obora)
s významnými architektonicko-krajinářskými
hodnotami a s množstvím cenných staveb.**

KPZ od roku 1996

Plán ochrany KPZ Náměštsko

NÁVRH PLÁNU OCHRANY KRAJINNÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY NÁMĚŠTSKO

OBJEDNATEL:

Obec Kralice nad Oslavou
Jinošovská 78, 675 73 Kralice nad Oslavou
IČ 00289698

POŘIZOVATEL:

Krajský úřad Kraje Vysočina
Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu

ZPRACOVATEL:

Ing. arch. Simona Vondráčková, Ph.D.
Ortenovo náměstí 1168/24, 170 00 Praha 7
IČ 74501551

AUTOŘI:

Ing. arch. Simona Vondráčková, Ph.D.
Ing. arch. Karel Kuča
Prof. Ing. arch. Jiří Kupka, Ph.D.
Doc. Ing. arch. Ivan Vorel, CSc.

Praha – červen 2023

Obsah:

Plán ochrany KPZ Náměštsko

Plán ochrany KPZ Náměštsko

Identifikace a prezentace památkového potenciálu **historické kulturní krajiny** **České republiky**

2016–2020

VÚKOZ, MENDELU, NPÚ

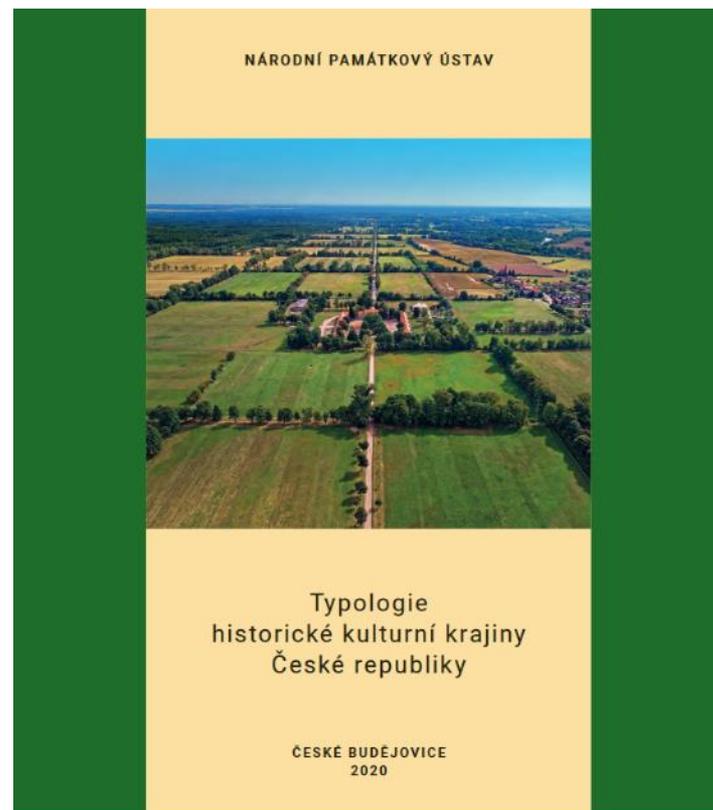
**<https://www.hikk-naki.cz/>
(31 výstupů – články, kniha,
mapy s odborným obsahem,
metodiky)**

Typologie historické kulturní krajiny České republiky (2020)

Vytvoření národní typologie historické kulturní krajiny jako rozpracování tří základních kategorií kulturní krajiny (UNESCO, 1992)

**Komponovaná
Organicky vyvinutá
Asociativní**

Geometricky komponovaná

Krajina kombinované kompozice

Idealizovaná přírodní krajina

Krajina poutních míst / krajina lázní

**Obecná organicky vyvinutá
Krajina strukturálně výrazných plužin**

**Krajina se specifickou strukturou osídlení
Krajina vrchnostenských sídel a dvorů**

Krajina vinic

Krajina chmelnic

Krajina rybníků

Krajina ovocných sadů

Krajina obor a lesů

Krajina hradišť

Krajina pastvin a luk

Krajina města

Turistická krajina

Krajina hlubinné těžby

Krajina trampských osad

Krajina přehradních nádrží

Industriální krajina bez vazby na těžbu
Krajina povrchové těžby

Lineární industriální krajina
Krajina kamenolomů

Krajina pohraničních opevnění

Krajina vojenských prostorů

Krajina jiných významných událostí

Krajina táborů utrpení a smrti

Krajina se vztahem k významné osobnosti

Krajina mýtů a legend

Krajina vyhlazených sídel

Krajina bojišť

Krajina vysídlených území

Typologie historické kulturní krajiny České republiky (2020)

Typ 9: Krajina vrchnostenských sídel a dvorů

Typologie historické kulturní krajiny České republiky (2020)

Typ 9: Krajina vrchnostenských sídel a dvorů

Typologie historické kulturní krajiny České republiky (2020)

Typ 15: Krajina obor a lesů

Typologie historické kulturní krajiny České republiky (2020)

Typ 15: Krajina obor a lesů

Typologie historické kulturní krajiny České republiky (2020)

Typ 21: Krajina hlubinné těžby

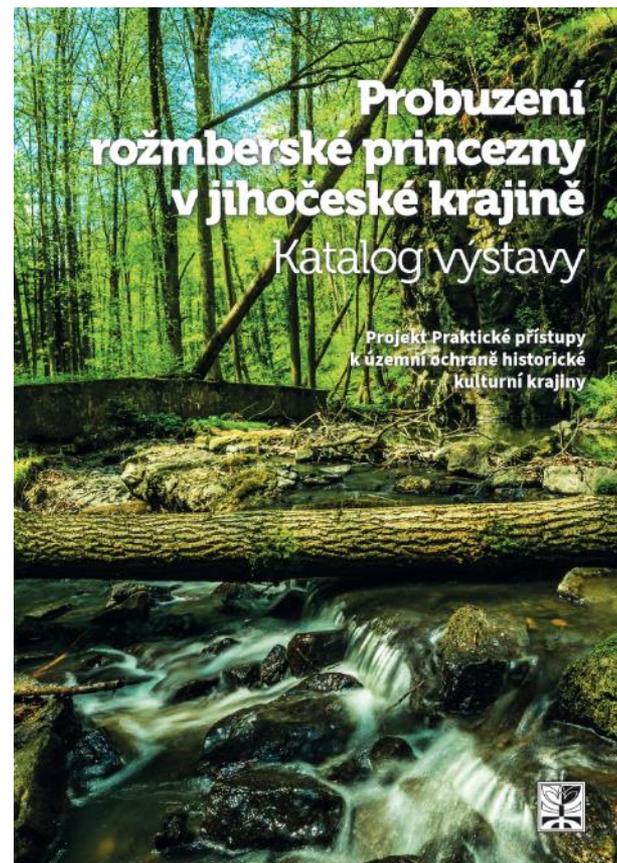
Praktické přístupy k územní ochraně historické kulturní krajiny

2020–2022

VÚKOZ

<https://www.krapr-naki.cz/>

(12 výstupů – články, mapy s odborným obsahem, metodiky, výstava s katalogem)

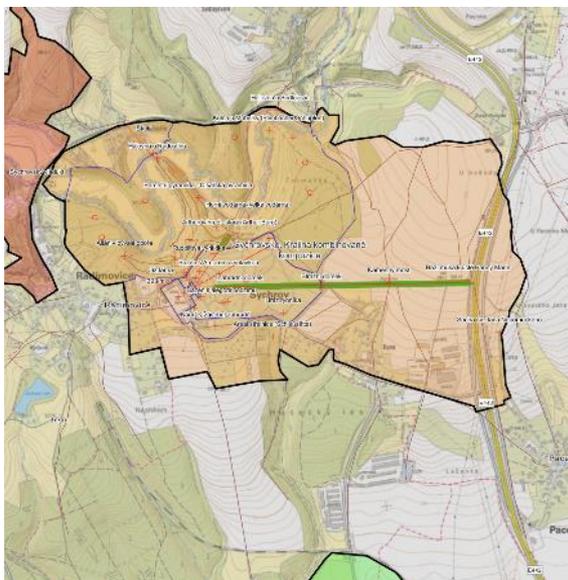
Identifikace jednotek a celků historické kulturní krajiny

ORP Poděbrady

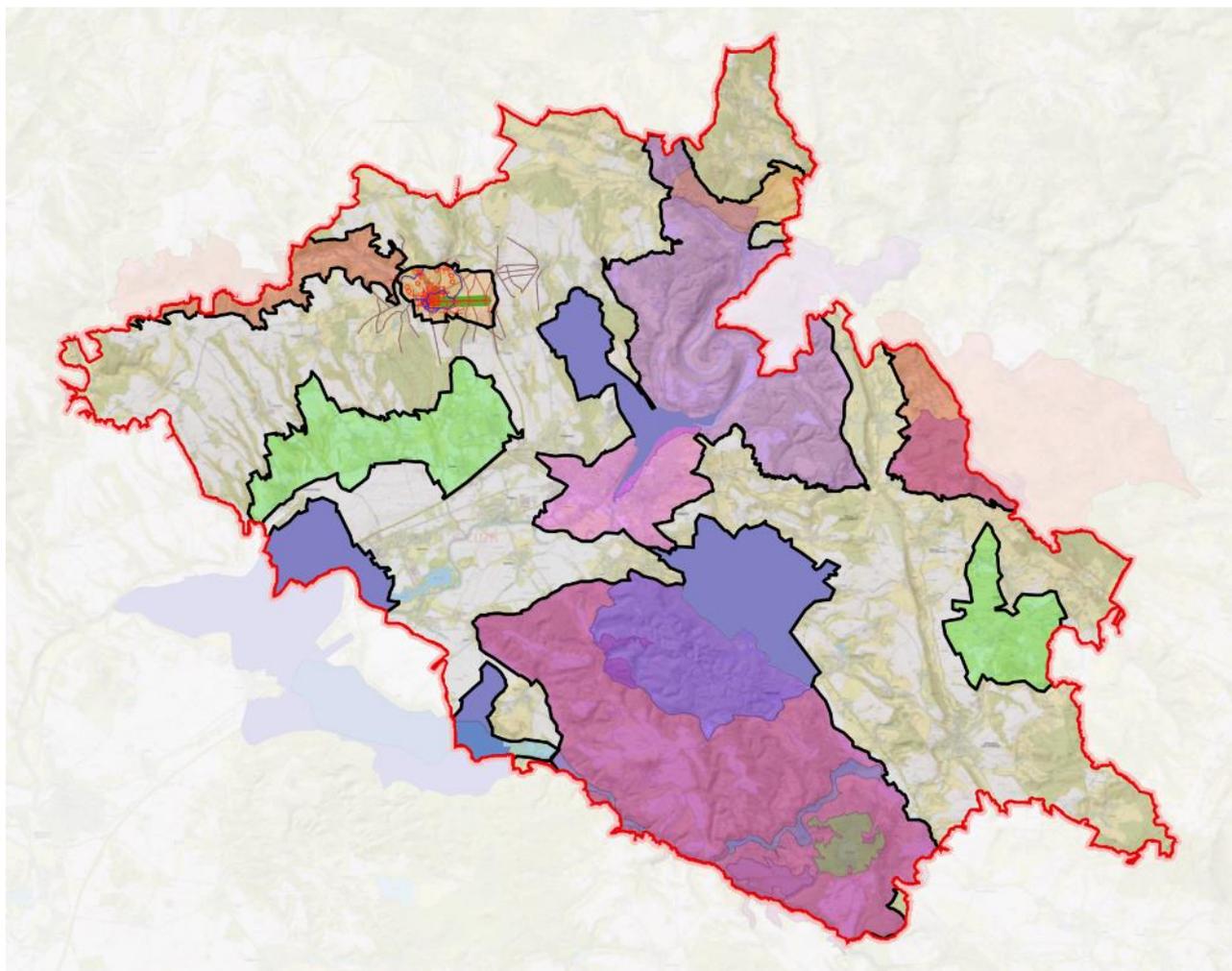
ORP Kutná Hora

ORP Turnov

ORP Prachatice

Sychrovsko

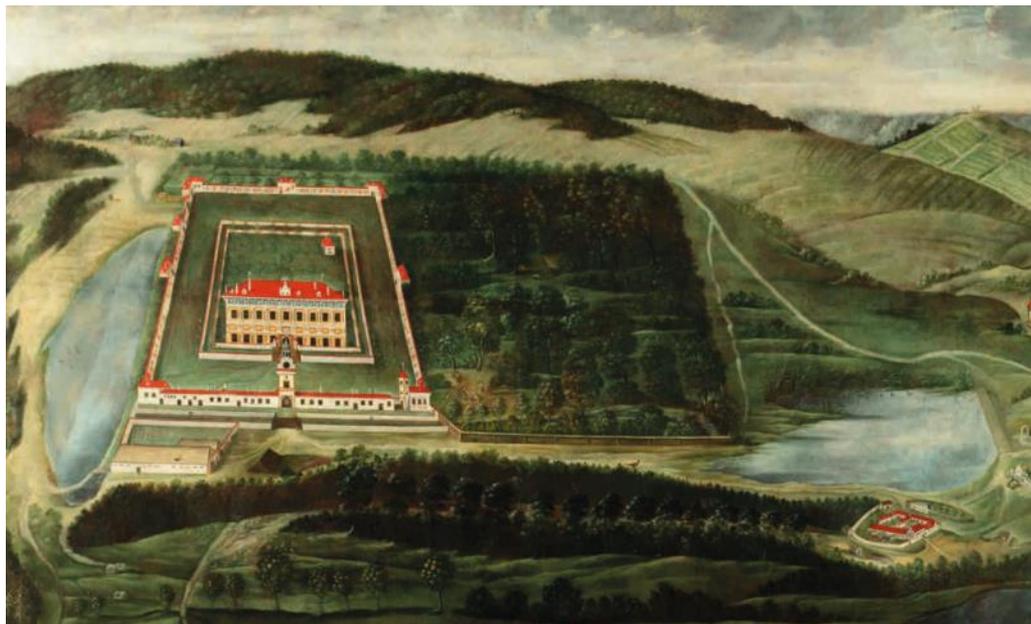
ORP Turnov – jednotky a celky HiKK

Identifikace jednotek a celků historické kulturní krajiny – Netolická obora

**navržena za KPZ (neprohlášena) – 2012 návrh
postoupen MK (proces nebyl zahájen)**

založená koncem 16. století u letohrádku Kratochvíle

**největší rozkvět v době panování Rožmberků (3000 ha
a obvod více než 22 km) = patřila k nejrozsáhlejším
oploceným oborám
v Čechách**

Jindřich de Verle, cca 1700

Identifikace jednotek a celků historické kulturní krajiny – Netolická obora

cca 30 rybníků (Jakub Krčín z Jelčan)

umělá stoka Krčínka (8 km) – analýza a vymezení trasy

3 původně renesanční dvory

**44 usedlostí po obvodu obory (oborníci) – poskytnuty
jako náhrada za 5 zrušených vesnic uvnitř obory**

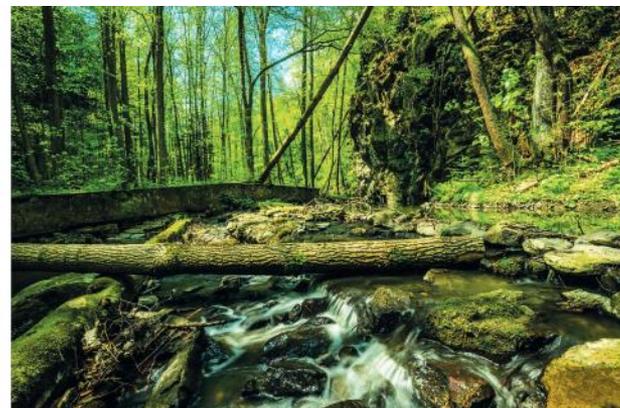
**ukázka zachovalé historické krajiny v její téměř
zachované původní renesanční podobě**

▲ Prostranství zaniklých Ročovic

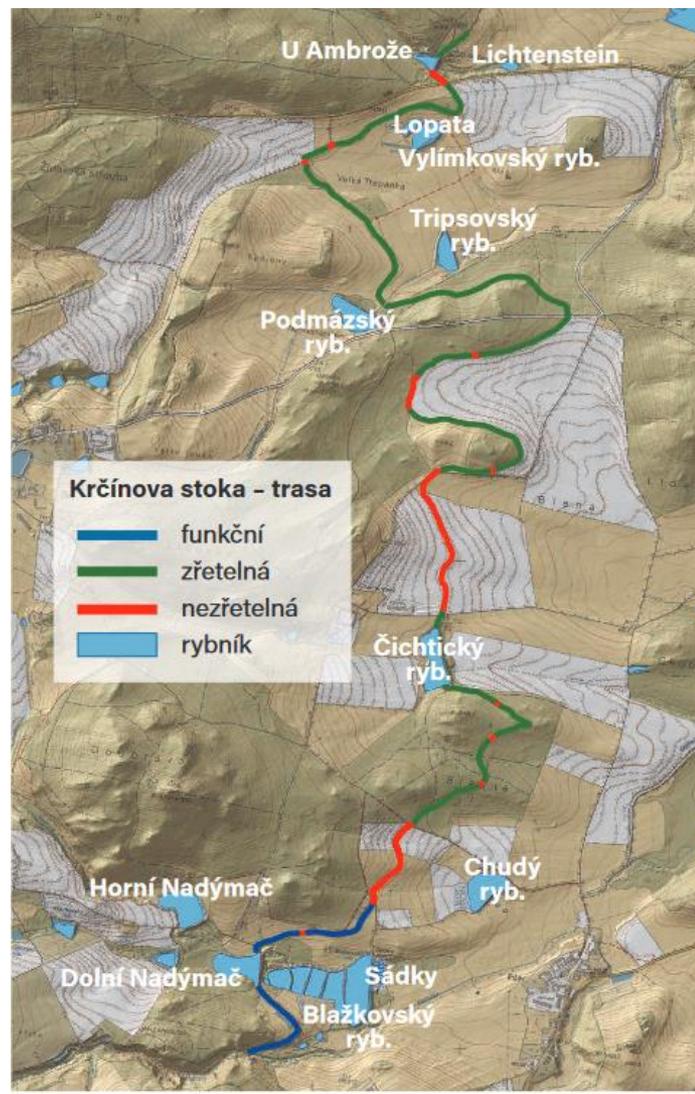
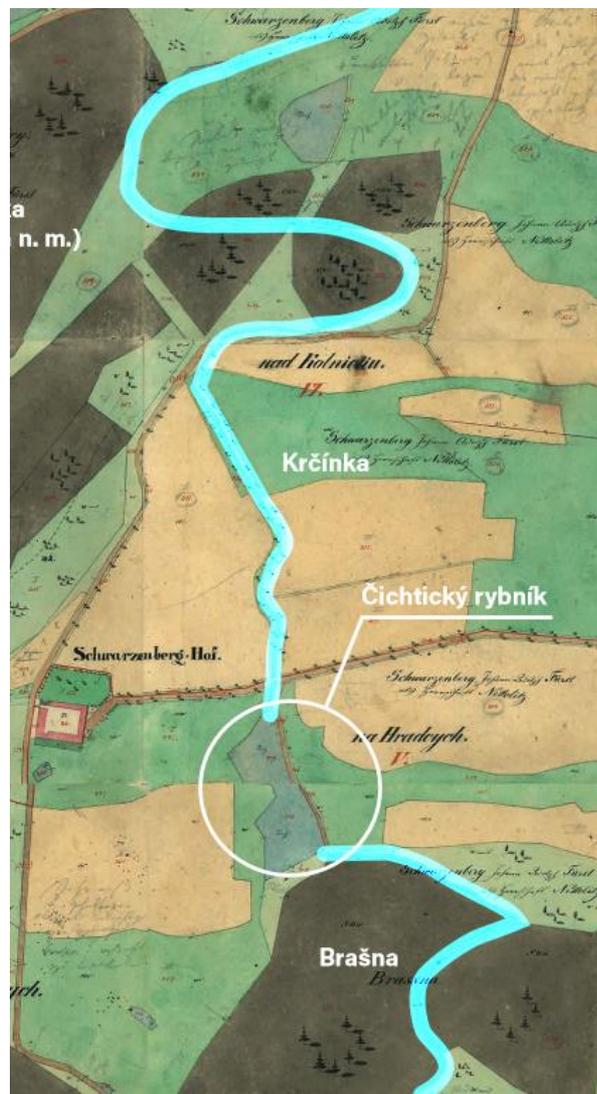

▲ Pozůstatky úvozové cesty z Ročovic do Žitné

▲ Začátek stoky Krčínky v rokli pod Hrádečkem v roce 2022

Identifikace jednotek a celků historické kulturní krajiny – Netolická obora – **Krčínka**

Historická kulturní krajina v ohrožení a její vize v kontextu soudobých proměn

2023–2027

VÚKOZ, MENDELU

<https://www.ovhikk-naki.cz>

(1 výstup - článek)

Historická kulturní krajina v ohrožení a její vize v kontextu soudobých proměn

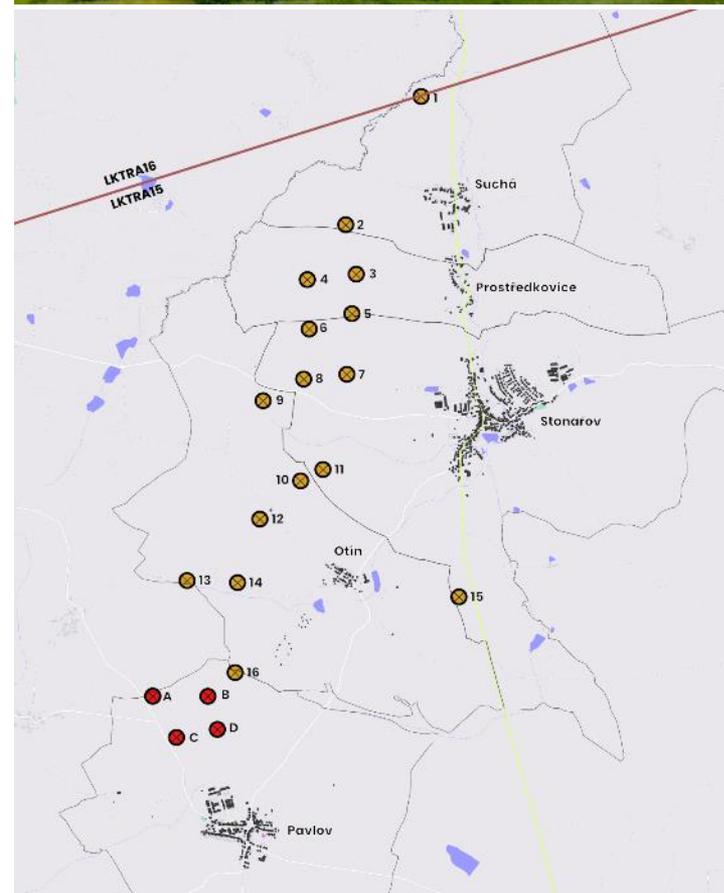
vymezení na území ČR cenné segmenty vybraných typů dochovaných (strukturálně výrazných) historických kulturních krajin (dle typologie,jev 11)

Popsat globální i lokální rizika a ohrožení cenných historických kulturních krajin vč. definování přístupů k eliminaci a kompenzaci negativních vlivů (antropogenních i přírodních)

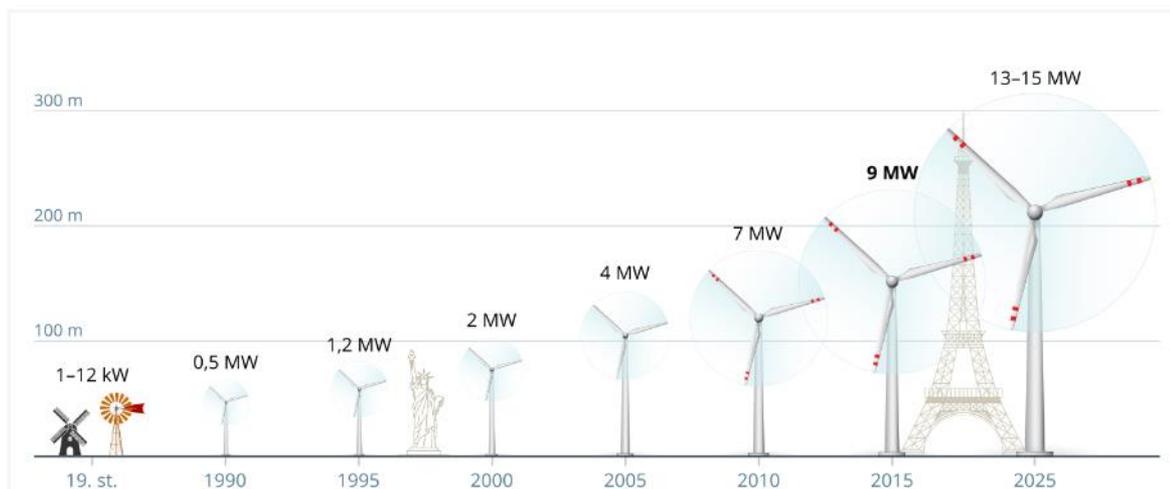

Větrný park Pavlov
V současnosti 4 VTE
2 x 100 m / 2 x 150 m

Projekt dalších 16 VTE
(Větrný park Stonařov)
o výšce 261 m

Žižkovský vysílač – 216 m

**Liblice B
(355 m)
nejvyšší
stavba
v ČR**

Jedna unikátní stavba může být přijatelná – symbol, orientační bod, zajímavá technická stavba

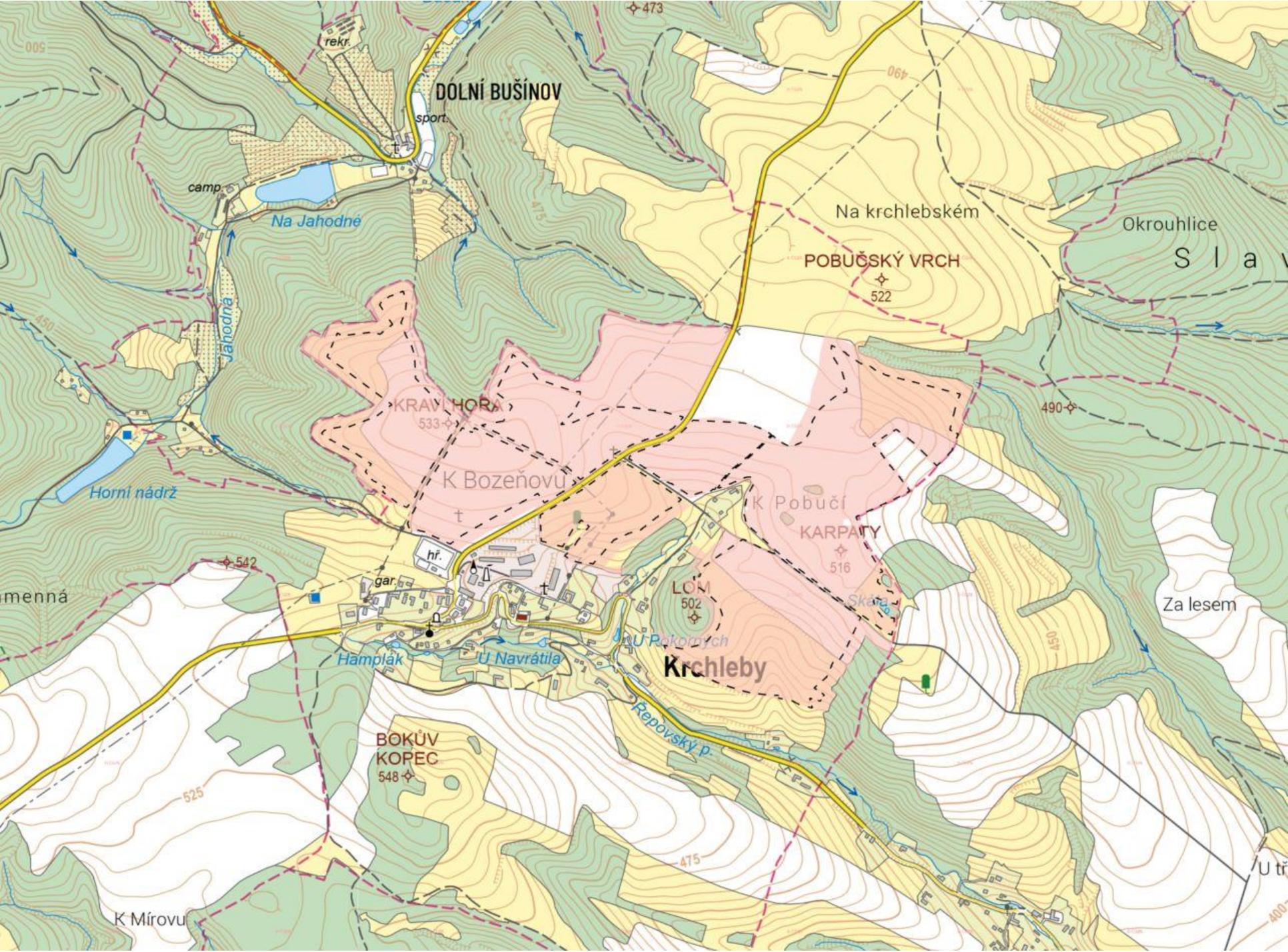

Žižkovský vysílač – 216 m

ČVUT

ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

DĚKUJI ZA POZORNOST

